

Bruxelles, 13. srpnja 2017.
(OR. en)

11272/17

**Međuinstitucijski predmet:
2017/0158 (COD)**

UD 183
ENFOCUSTOM 175
EF 167
ECOFIN 649
JAI 694
COSI 166
COTER 74
RELEX 658
DROIPEN 104
COPEN 239
CODEC 1251

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	13. srpnja 2017.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2017) 375 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uvozu kulturnih dobara

---

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2017) 375 final.

Priloženo: COM(2017) 375 final

Bruxelles, 13.7.2017.
COM(2017) 375 final

2017/0158 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uvozu kulturnih dobara

{SWD(2017) 262 final}

{SWD(2017) 263 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

U okviru Europskog programa sigurnosti iz 2015.¹ i Akcijskog plana za jačanje borbe protiv financiranja terorizma iz 2016.² Komisija je najavila pripremu zakonodavnog prijedloga protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima. Europski parlament i Vijeće pozdravili su Europski program sigurnosti³ i Akcijski plan te zatražili ulaganje dodatnih napora⁴. Direktiva o suzbijanju terorizma donesena je 15. ožujka 2017., a sadržava i odredbe o kaznenopravnim sankcijama za pojedince i subjekte koji pružaju materijalnu potporu terorizmu⁵.

Namjera pripreme zakonodavnog prijedloga najavljena je i u Zajedničkoj komunikaciji Europske komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Europskom parlamentu i Vijeću pod naslovom „Ususret Strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose”⁶.

Na globalnoj bi se razini ovaj prijedlog trebao promatrati u kontekstu izjave čelnika država skupine G20 od 8. srpnja 2017.⁷, u kojoj su potvrdili svoju predanost suzbijanju alternativnih izvora financiranja terorizma, uključujući krađu i krijumčarenje antikviteta.

Uredba i mjere u nastavku odgovor su i na Rezoluciju Europskog parlamenta od 30. travnja 2015. o uništavanju kulturnih lokaliteta koje je počinila skupina ISIS/Daesh, a u kojoj se među ostalim poziva na snažno djelovanje radi onemogućavanja nezakonite trgovine kulturnim dobrima i uvođenja europskih programa za osposobljavanje sudaca, policijskih i carinskih službenika, vladinih uprava i sudionika na tržištu u širem smislu, kao i na pripremu kampanja za podizanje razine osviještenosti radi odvratanja od kupovine i prodaje kulturnih dobara stečenih nezakonitom trgovinom.

Vijeće je u svojim Zaključcima od 12. veljače 2016. podsjetilo na to koliko je važno hitno se posvetiti učinkovitijem suzbijanju nezakonite trgovine kulturnim dobrima i pozvalo Komisiju da predloži zakonodavne mjere u vezi s tim pitanjem što je prije moguće.

Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda zatražilo je 24. ožujka 2017. Rezolucijom 2347 (2017.)⁸ od država članica da poduzmu korake za suzbijanje nezakonite trgovine kulturnim dobrima, posebno onim dobrima koja terorističke skupine iznose iz zemalja pogođenih oružanim sukobom. Isto su tako u ožujku 2017. ministri kulture iz skupine G7 pozvali sve države da zabrane trgovinu ukradenim kulturnim dobrima prokrijumčarenima preko granice, istodobno

¹ COM(2015) 185 final, 28. travnja 2015.

² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o Akcijskom planu za jačanje borbe protiv financiranja terorizma [COM(2016) 50 final], 2. veljače 2016.

³ Rezolucija Europskog parlamenta od 9. srpnja 2015. o Europskom programu sigurnosti (2015/2697 (RSP))

⁴ Zaključci Europskog vijeća od 18. prosinca 2015.

⁵ Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP, SL L 88, 31.3.2017., str. 6.–21.

⁶ JOIN(2016) 29 final.

⁷ <https://www.g20.org/gipfeldokumente/G20-leaders-declaration.pdf>

⁸ <http://unscr.com/en/resolutions/doc/2347>

naglašavajući važnost bliskije suradnje između međunarodnih pravosudnih tijela i tijela kaznenog progona⁹.

U Rimskoj deklaraciji od 25. ožujka 2017. čelnici 27 država članica i institucija EU-a isto su tako ponovno izrazili predanost zaštiti kulturne baštine i kulturne raznolikosti. Borba protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima bit će ključna europska mjera tijekom 2018., Europske godine kulturne baštine.

Inicijativom se nastoji spriječiti uvoz kulturnih dobara nezakonito izvezenih iz trećih zemalja i njihovo smještanje u EU-u, i tako smanjiti nezakonita trgovina kulturnim dobrima, boreći se protiv financiranja terorizma i štiteći kulturnu baštinu, posebno arheološke predmete u zemljama podrijetla pogođenima oružanim sukobom. Stoga se predlaže sljedeće: uspostava zajedničke definicije kulturnih dobara pri uvozu; osiguravanje da uvoznici posvete dužnu pažnju pri kupovini kulturnih dobara iz trećih zemalja; određivanje standardiziranih podataka kojima se potvrđuje da su dobra stečena na zakonit način; utvrđivanje učinkovitih mjera odvraćanja od nezakonite trgovine i promicanje aktivnog uključivanja dionika u zaštitu kulturne baštine.

Prijedlog nije povezan s REFIT-om.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Trenutačno ne postoje zajednička pravila u pogledu uvoza kulturnih dobara iz trećih zemalja, osim Uredbe Vijeća (EZ) br. 1210/2003¹⁰ od 7. srpnja 2003. o određenim posebnim ograničenjima gospodarskih i financijskih odnosa s Irakom i Uredbe Vijeća (EU) br. 36/2012¹¹ o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji, u kojima se zabranjuje trgovina kulturnim dobrima s navedenim zemljama. Inicijativom se nastoje nadopuniti te dvije mjere, kao i postojeće zakonodavstvo EU-a u pogledu izvoza kulturnih dobara (Uredba (EZ) br. 116/2009¹²).

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Predloženom se uredbom upotpunjava pravni okvir EU-a o trgovini kulturnim dobrima, koji je dosad uključivao samo zakonodavstvo o izvozu kulturnih dobara¹³ i povratu kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice¹⁴. Kad je riječ o uvozu, pravnim su okvirima bile predviđene samo mjere ograničavanja trgovine kulturnim dobrima iz Iraka i Sirije.

Provedba odredaba Uredbe bit će popraćena nizom mjera EU-a, čija je provedba u tijeku ili će uskoro početi, a koje su namijenjene uklanjanju čimbenika koji su pokretači ponude kulturnih dobara kojima se nezakonito trguje i potražnje za tim dobrima, kao što su nejednak stupanj

---

⁹ http://www.beniculturali.it/mibac/multimedia/MiBAC/documents/1490881204940_DECLARATION-Dichiarazione.pdf

¹⁰ SL L 169, 8.7.2003., str. 6.

¹¹ SL L 16, 19.1.2012., str. 1.

¹² Uredba Vijeća (EZ) br. 116/2009 od 18. prosinca 2008. o izvozu kulturnih dobara, SL L 39, 10.2.2009., str. 1.

¹³ SL L 324, 22.11.2012., str. 1.

¹⁴ Direktiva 2014/60/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o povratu kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice i o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (preinaka), SL L 159, 28.5.2014., str. 1.–10.

pripravnosti i primjene standarda dužne pažnje u državama članicama i nedovoljan kapacitet u pojedinim zemljama podrijetla, posebno onima u nestabilnim situacijama.

EU se u okviru borbe protiv organiziranog kriminala bori i protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima. Na temelju odluke Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove od 18. svibnja 2017.¹⁵ u okviru **ciklusa politike EU-a o teškom i organiziranom kriminalu** za razdoblje 2018.–2021. nastaviti će se bolja operativna suradnja među tijelima kaznenog progona.

U okviru pilot-projekta koji će se provoditi 2017. i 2018. EU će zajedno s Organizacijom Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (UNESCO) raditi na osmišljavanju **modula za izobrazbu relevantnih skupina stručnjaka, uključujući policijske službenike, o nezakonitoj trgovini kulturnim dobrima**. Iz istog će se pilot-projekta financirati sveobuhvatna **studija o razmjerima nezakonite trgovine kulturnim dobrima** s naglaskom na rute trgovine, količine kojima se nezakonito trguje i načine tog trgovanja te na upotrebu novih tehnologija za borbu protiv takve trgovine.

Izgradnja kapaciteta tijela kaznenog progona potpomaže se i s pomoću **Instrumenta EU-a za tehničku pomoć i razmjenu informacija (TAIEX)**. U posljednjih nekoliko godina organizirano je više radionica posvećenih borbi protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima: na primjer, u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji, Turskoj, Kosovu, Bosni i Hercegovini i Srbiji. Pomoć TAIEX-a, koja je u prošlosti bila dostupna samo zemljama u europskom susjedstvu, sada je dostupna i u drugim dijelovima svijeta.

Stručnjaci za kulturnu baštinu sve češće sudjeluju u zajedničkim misijama EU-a, UN-a i Svjetske banke kad je riječ o **procjenama potreba nakon katastrofe i procjenama obnove i izgradnje mira** kako bi pomogli u procjeni štete i rizika za kulturnu baštinu, uključujući trgovinu.

Taj popis inicijativa nije iscrpan. Uskoro će se uspostaviti i dodatne mjere za lakšu provedbu predložene Uredbe kojima se podupire postizanje njezinih ciljeva.

Isto tako, prijedlog doprinosi i u skladu je s ostalim politikama Unije, posebno sa sljedećim:

- *Europskim programom sigurnosti*¹⁶, kojim se ističe važnost borbe protiv terorizma i organiziranog kriminala,
- *Akcijskim planom za jačanje borbe protiv financiranja terorizma*, u kojem je naveden niz političkih i pravnih inicijativa (uključujući ovaj prijedlog) koje treba poduzeti u okviru sveobuhvatnog pristupa u tom području i
- Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP o suzbijanju terorizma, koja sadržava odredbe o kaznenopravnim sankcijama za pojedince i subjekte koji pružaju materijalnu potporu terorizmu.

---

¹⁵ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8654-2017-INIT/hr/pdf>

¹⁶ COM(2015) 185 final.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

EU ima isključivu nadležnost u području trgovinske politike i carinskog zakonodavstva, kao što su mjere carinske kontrole pri uvozu iz članka 3. i 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Člankom 207. UFEU-a ovlašćuju se Europski parlament i Vijeće da, odlučujući uredbama u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, donose mjere kojima se utvrđuje okvir za provedbu zajedničke trgovinske politike. To je na primjer slučaj s Uredbom (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara, koja je donesena na temelju članka 207. UFEU-a.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Nije primjenjivo

- **Proporcionalnost**

Opcija politike kojoj se daje prednost kombinacija je regulatornih i neregulatornih opcija politike. Područje primjene predložene regulatorne mjere obuhvaća široku tipologiju kulturnih dobara ne ograničavajući pritom legitimnu trgovinu tim dobrima, zbog toga što njihova starost mora biti najmanje 250 godina. Ta je minimalna starost uravnotežen pristup u skladu s pravilima koja su na snazi u nekim drugim jurisdikcijama, a pomoći će i u osiguravanju dosljednog pristupa na međunarodnoj razini. Nadalje, postoje razlike u razinama kontrole koja se provodi prije ulaska na carinsko područje Unije, a te se razlike temelje na uočenom riziku od krađe određenih kategorija kulturnih dobara poput arheoloških nalaza ili dijelova spomenika.

Vidjeti upućivanje na razloge proporcionalnosti u izvješću o procjeni učinka, posebno u odjeljcima 7.3.5. i 7.4.4.

- **Odabir instrumenta**

Pravna je osnova ovog prijedloga članak 207. UFEU-a i u skladu s njime u ovom je slučaju odgovarajući instrument uredba Europskog parlamenta i Vijeća.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Trenutačno zakonodavstvom EU-a nije reguliran uvoz kulturnih dobara i stoga ovaj prijedlog nije povezan s *ex post* evaluacijama ili provjerama primjerenosti.

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija je organizirala sljedeća savjetovanja s dionicima:

1. otvoreno javno savjetovanje¹⁷ na poslužitelju Europa, u kojemu su od 23. listopada 2016. do 23. siječnja 2017. mogli sudjelovati svi dionici. Upitnikom su se željela prikupiti stajališta i mišljenja sljedećih kategorija dionika: građana, poduzeća, strukovnih udruženja i predstavnika interesa, nevladinih organizacija i civilnog društva te javnih tijela. U središtu savjetovanja bilo je sljedeće: pitanje nezakonite trgovine kulturnim dobrima; mjere koje je radi suzbijanja nezakonite trgovine i borbe protiv financiranja terorizma potrebno poduzeti u pogledu uvoza kulturnih dobara, kao i učinak te mjerila mogućih zakonodavnih mjera. Komisija je zaprimila ukupno 305 odgovora.

Iako postoji snažna potpora donošenju carinskih pravila pri uvozu na razini Unije, podijeljena su mišljenja o tome bi li takve mjere pridonijele borbi protiv organiziranog kriminala i financiranja terorizma; većina poduzeća smatra da ne bi. Poteškoće u utvrđivanju zakonitog podrijetla smatraju se nedostatkom trenutnog sustava. Rijetkost, povijesna / obrazovna vrijednost, starost i činjenica da kulturno dobro potječe iz područja zahvaćenog sukobom smatraju se glavnim kriterijima za definiranje dobara na koje bi se mjera trebala odnositi. Poduzeća smatraju da bi mjere trebale poduzimati prvenstveno zemlje izvoznice kako bi uz pomoć EU-a zaštitile svoju baštinu, dok se javna tijela i civilno društvo snažno zalažu za zakonodavstvo Unije kojim bi carinska tijela imala ovlasti za sprječavanje ulaska nezakonitih kulturnih dobara u EU.

Kad je riječ o dokumentaciji kojom se dokazuje zakonito podrijetlo, poduzeća se najviše zalažu za samostalno izdavanje potvrda (ovjerena izjava), dok se javna tijela zalažu za izvozna uvjerenja (iz pisanih se podnesaka čini da bi željeli izdavati uvozne dozvole na temelju izvoznih uvjerenja).

2. Komisija je održala i tri sastanka Stručne skupine za carinska pitanja povezana s kulturnim dobrima (s predstavnicima carinskih i kulturnih tijela država članica), na kojima je predstavljena inicijativa, nakon čega je uslijedila opsežna razmjena mišljenja i rasprava o raznim izazovima i ciljevima. Izaslanici država članica pozvani su i da se o raznim opcijama izjasne u pisanom obliku, a nekoliko njih to je i učinilo. Iako se sve države članice slažu da je mjere potrebno poduzeti pri uvozu, kad je riječ o konkretnom izboru mjera, mišljenja se razlikuju. Velika većina država članica podržava uvozne dozvole za ograničen broj kategorija kulturnih dobara, odnosno one kategorije koje su u trenutnom geopolitičkom kontekstu najviše ugrožene.

3. Carinskim i kulturnim tijelima država članica postavljena su i pitanja u pogledu mogućeg ili očekivanog učinka raznih regulatornih opcija na uprave (trošak ili drugo opterećenje).

U 12 od 16 primljenih odgovora bile su navedene djelomične informacije o tome koliko bi vremena bilo potrebno za obavljanje formalnosti povezanih s regulatornim opcijama politike. Većina država članica nije mogla navesti nikakve procjene, uz obrazloženje da to nije moguće zbog strukture njihova trenutnog sustava i postupaka. Jasni rezultati (odgovori ekstrapolirani upotrebom standardnog modela troškova) uglavnom nisu dobiveni jer su dostavljene procjene obuhvaćale samo neke opcije politike.

4. Isto tako, vanjski je izvođač proveo istraživanje u okviru studije pod naslovom „Suzbijanje nezakonite trgovine kulturnim dobrima: analiza i carinska pitanja u EU-u”¹⁸. Detaljni su upitnici poslani poduzećima, udruženjima, javnim tijelima i međunarodnim organizacijama.

---

¹⁷ Za sažeto izvješće o savjetovanju vidjeti https://ec.europa.eu/info/consultations_hr

¹⁸ Još nije objavljeno.

Zaključci istraživanja sadržani u studiji upotrebljeni su u izvješću o procjeni učinka, ponajviše oni koji su se odnosili na iskustva s provedbom Uredbe EU-a o izvozu kulturnih dobara i dviju uredaba o sankcijama nametnutima Iraku i Siriji.

• Procjena učinka

Provedena je procjena učinka¹⁹, a Odbor za nadzor regulative najprije je donio negativno mišljenje²⁰, a nakon ponovnog podnošenja u kojem je revidirana definicija problema i utvrđenih ciljeva te su na jasniji i strukturiraniji način predstavljene razmatrane opcije politike i njihov sadržaj, donio je i pozitivno mišljenje²¹.

Opcije koje su odabrane za rješavanje utvrđenih problema kompatibilne su i spriječile bi uvoz i smještaj kulturnih dobara u EU-u koja su nezakonito izvezena iz treće zemlje. Na taj bi se način smanjila nezakonita trgovina kulturnim dobrima, istodobno se boreći protiv financiranja terorizma i štiteći kulturnu baštinu, posebno u zemljama podrijetla pogođenima oružanim sukobom. Očekuje se da će se taj glavni cilj postići bez stvaranja nepotrebnog administrativnog opterećenja. To bi se posebno postiglo:

1. podizanjem razine osviještenosti potencijalnih kupaca, posebno turista i putnika, kao i carinskih tijela i drugih tijela kaznenog progona;

2. uredbom kojom bi se propisale mjere carinske kontrole primjenjive na kulturna dobra deklarirana za puštanje u slobodni promet ili stavljanje u posebne carinske postupke (kao što je stavljanje u slobodnu zonu), s iznimkom dobara u provozu. Kontrole se odnose na kulturna dobra, kako su definirana Konvencijom Međunarodnog instituta za ujednačavanje privatnog prava (UNIDROIT) o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima iz 1995., čija je starost najmanje 250 godina. Osoba koja želi unijeti ta kulturna dobra na carinsko područje Unije mora za njih predočiti sljedeću dokumentaciju radi dokazivanja zakonitog podrijetla, tj. zakonitosti izvoza iz zemlje podrijetla:

– za arheološke predmete, dijelove raskomadanih spomenika, rijetke rukopise i inkunabule, osoba mora podnijeti zahtjev za izdavanje uvozne dozvole nadležnom tijelu koje je u tu svrhu odredila država članica i pružiti dokaze o zakonitom izvozu dobara iz zemlje podrijetla,

– za sva druga kulturna dobra, osoba mora carinskom tijelu dostaviti potpisanu izjavu (ovjerenu izjavu) kojom se potvrđuje da su dobra zakonito izvezena iz zemlje podrijetla, popraćenu standardnim dokumentom pod nazivom Identifikacijska oznaka predmeta, u kojem je predmet detaljno opisan. Carinska tijela urudžbiraju tu dokumentaciju i čuvaju njezin primjerak.

Očekuje se da će se odabranim opcijama politike postići prethodno navedeni glavni cilj, kao i niz posebnih ciljeva opisanih u nastavku.

Odabirom definicije kulturnih dobara iz Konvencije UNIDROIT-a iz 1995., zajedno sa starošću od najmanje 250 godina, opcijom se utvrđuje zajednička definicija kulturnih dobara u kontekstu uvoza, koja je razmjerna potrebnoj zaštiti (široka tipologija kulturnih dobara) ne ograničavajući pritom legitimnu trgovinu. Obvezom pružanja informacija o kulturnom dobru i

---

¹⁹ Vidjeti: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

²⁰ Vidjeti: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

²¹ Vidjeti: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

njegovu podrijetlu podnošenjem zahtjeva za izdavanje uvozne dozvole ili popunjavanjem standardnog obrasca pod nazivom Identifikacijska oznaka predmeta osigurava se da kupci i uvoznici iz EU-a posvete dužnu pažnju zakonitosti kulturnih dobara unesenih u EU. Istodobno se standardiziranom dokumentacijom koju je potrebno predočiti pri uvozu, a koja se odnosi na identitet kulturnih dobara unesenih u EU, uvelike olakšavaju carinske kontrole. Predviđanjem kazni u slučaju povrede (koje propisuju države članice) omogućava se učinkovitije odvratanje od nezakonite trgovine kulturnim dobrima.

Odabir ove opcije politike u potpunosti je usklađen s utvrđenom potrebom za snažnim odgovorom na povećani rizik u pogledu određenih kategorija kulturnih dobara koja su po svojoj prirodi izravno izložena gubitku ili rasparčavanju, prije svega arheološke baštine. Riječ je o istim kulturnim dobrima koja su na meti terorista i drugih zaraćenih frakcija u svrhu financiranja svojih aktivnosti. Ako se promatraju troškovi usklađivanja, mogao bi postojati određeni trošak pripreme zahtjeva za izdavanje dozvole za uvoz takvih dobara, ali uvoz takvih dobara čini tek neznatan dio²² uvoza kulturnih dobara.

Ova bi opcija bila proporcionalna utvrđenim ciljevima jer se njome određuju zahtjevi certificiranja uvoza u skladu s relativnim rizicima i može se lako prilagoditi promjenjivim okolnostima i profilima nezakonite trgovine.

Konačno, organiziranjem kampanja za podizanje razine osviještenosti potencijalnih kupaca, kao i carinskih tijela i drugih tijela kaznenog progona promicat će se aktivno sudjelovanje dionika u smanjenju nezakonite trgovine.

• **Temeljna prava**

Vjerojatno je da će predviđene mjere imati utjecaj na sljedeća prava iz sljedećih članaka Povelje EU-a o temeljnim pravima („Povelja”):

- slobodu poduzetništva (članak 16. Povelje) i
- pravo na vlasništvo (članak 17. Povelje).

Ako sumnjaju na lažne izjave u vezi s kulturnim dobrima tijela mogu odlučiti privremeno zadržati dobra, što utječe na pravo na vlasništvo i slobodu poduzetništva.

U članku 52. Povelje određeno je da svako ograničenje priznatih prava i sloboda mora biti predviđeno zakonom, poštovati bit tih prava i sloboda, ispunjavati ciljeve od općeg interesa koje priznaje Unija i biti proporcionalno.

Mjerama se uspostavlja ravnoteža između relevantnih prava i legitimnih društvenih interesa zauzimanjem pristupa koji je učinkovit (njime se postiže cilj), ali minimalno utječe na prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema znatan utjecaj na proračun Europske unije.

---

²² Zbog nepostojanja detaljnih podbrojeva za kulturna dobra u carinskoj nomenklaturi ograničena je količina dostupnih statističkih te stoga i kvantitativnih podataka, koji uz to nisu dovoljno precizni. Poglavlje 97. Harmoniziranog sustava koje obuhvaća „umjetnička djela, kolekcionarske predmete i antikvitete” ne sadržava dovoljno podbrojeva kako bi se omogućilo prikupljanje trgovinskih podataka o određenim kategorijama kulturnih dobara. Stoga je provedena procjena većinom kvalitativna.

5. OSTALI DIJELOVI

• **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će biti ovlaštena za donošenje provedbenih akata radi utvrđivanja posebnih obrazaca koji će se upotrebljavati (npr. obrasci dozvola, obrasci za prijavu, tekst ovjerene izjave itd.) i relevantnih postupovnih pojedinosti.

Komisija će pratiti učinak pravnog instrumenta i njegovih provedbenih odredaba u bliskoj suradnji s državama članicama. Trajnim i sustavnim praćenjem moglo bi se utvrditi primjenjuje li se prijedlog u skladu s očekivanim i pravodobno rješavati probleme u provedbi.

Činjenični podaci koje će prikupljati države članice bit će osnova za buduću evaluaciju Uredbe i temeljit će se sljedećim pokazateljima praćenja:

- statističkim podacima dostavljenima Komisiji o urudžbiranim izjavama uvoznika,
- provedenim kontrolama u slučajevima kada postoji izjava uvoznika u čiju se točnost sumnja,
- broju podnesenih zahtjeva za izdavanje uvoznih dozvola i broju odbijenica,
- relevantnim statističkim podacima o trgovinskim tokovima kulturnih dobara (npr. zemlje iz kojih se kulturna dobra najviše šalju u EU),
- broju slučajeva u kojima su kulturna dobra zadržana radi provođenja daljnjih kontrola, uključujući vještačenje i
- kaznama koje su utvrdile i nametnule države članice.

Budućim razvojem²³ odgovarajućih pododjeljaka u carinskoj nomenklaturi omogućit će se točnije praćenje trgovinskih tokova i prikupljanje konkretnijih statističkih podataka o broju i vrsti kulturnih dobara koja ulaze na carinsko područje Unije.

Komisija bi pripremila evaluacijsko izvješće na temelju informacija koje dostave države članice i dostavila ga Europskom parlamentu i Vijeću tri godine nakon datuma primjene Uredbe i svakih pet godina nakon toga. Evaluacijom Uredbe trebalo bi se ocijeniti u kojoj su mjeri postignuti ciljevi. Rezultati evaluacije mogli bi u obliku izvješća biti dostavljeni drugim europskim institucijama.

Djelotvornost nezakonodavnih popratnih inicijativa ocijenit će se *ex post* evaluacijom kampanja za podizanje razine osviještenosti i osposobljavanja.

• **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

U članku 1. navodi se predmet Uredbe i područje njezine primjene.

---

²³ To će se najprije učiniti na razini carinske nomenklature EU-a uvođenjem odgovarajućih pododjeljaka TARIC-a (Integrirane tarife Europskih zajednica) radi primjene carinskih mjera EU-a, a kasnije na međunarodnoj razini, što će učiniti Svjetska carinska organizacija, koja je jasno izrazila namjeru izmjene poglavlja 97. Harmoniziranog sustava kako bi se u njega unijelo više pododjeljaka.

U članku 2. navodi se niz definicija pojmova korištenih za potrebe Uredbe.

U članku 3. navodi se načelo prema kojemu je ulazak kulturnih dobara na carinsko područje Unije dopušten samo ako za njih postoji uvozna dozvola ili ako je dostavljena izjava uvoznika. Kulturna dobra i dalje mogu privremeno ući kako bi bila izložena na izložbama ili kako bi se nad njima provodila akademska i znanstvena istraživanja ili u slučajevima kada ih je potrebno privremeno zaštititi od uništavanja ili gubitka ako je zemlja podrijetla pogođena oružanim sukobom ili prirodnom katastrofom.

U članku 4. navode se slučajevi u kojima je potrebna uvozna dozvola, osoba koja je mora zatražiti, uvjeti i načini za njezino dobivanje i tijelo države članice od kojeg se takva dozvola može dobiti. Kako bi se izbjeglo zaobilaženje propisa, ako zemlja izvoznica nije zemlja u kojoj je predmet pronađen ili načinjen („zemlja podrijetla”), postupa se različito ovisno o tome je li zemlja izvoznica potpisnica Konvencije UNESCO-a iz 1970. Ako jest, što znači da je predana suzbijanju nezakonite trgovine kulturnim dobrima, podnositelj zahtjeva mora dokazati zakonit izvoz iz te zemlje. Ako nije, podnositelj zahtjeva mora dokazati zakonit izvoz iz zemlje podrijetla.

U članku 5. predviđaju se slučajevi u kojima će se zahtijevati izjava uvoznika, kao i standardizirani dokument u kojemu se opisuju dobra. Standardizirani će dokument biti obrazac pod nazivom Identifikacijska oznaka predmeta, koji je međunarodni standard za opisivanje kulturnih predmeta. Promiču ga vodeće agencije kaznenog progona, muzeji, organizacije za očuvanje kulturne baštine, organizacije koje se bave trgovinom umjetninama i njihovom procjenom, kao i osiguravajuća društva. Prihvatio ga je i UNESCO kao međunarodni standard za bilježenje najosnovnijih informacija o pokretnim kulturnim dobrima. Obrazac pod nazivom Identifikacijska oznaka predmeta poznat je i mnogim državama članicama, čije ga specijalizirane policijske jedinice koriste za katalogizaciju predmeta u digitalnim bazama podataka jer se na taj način mogu brzo prenijeti informacije i utvrditi zahtjevi za minimalne informacije koje moraju dostaviti muzeji. Slično kao i u članku 4., postupa se različito ovisno o tome je li zemlja izvoznica potpisnica Konvencije UNESCO-a iz 1970.

Članak 6. odnosi se na carinske kontrole i provjere.

Člankom 7. predviđeno je da Komisija periodično objavljuje popis nadležnih carinskih ureda koje su u svrhu provedbe Uredbe odredile države članice. Ta se objava smatra nužnom radi informiranja gospodarskih subjekata.

Člankom 8. predviđen je slučaj kada carinska tijela mogu odlučiti zadržati kulturna dobra jer nije moguće dokazati da su dotična kulturna dobra zakonito izvezena iz zemlje podrijetla.

U članku 9. pozivaju se države članice da uspostave suradnju među svojim nadležnim tijelima te se predviđa budući razvoj elektroničke baze podataka kojom će se olakšati pohrana i razmjena informacija, posebno kad je riječ o izjavama uvoznika i izdanim uvoznim dozvolama.

U članku 10. zahtijeva se od država članica da predvide kazne za povrede ove Uredbe u skladu sa svojim unutarnjim pravnim sustavima.

U članku 11. pozivaju se države članice da organiziraju odgovarajuće tečajeve osposobljavanja za tijela koja su odredila u svrhu provedbe Uredbe, kao i kampanje za

podizanje razine osviještenosti radi informiranja potencijalnih kupaca o pravnom okviru i njihova odvrćanja od kupovine kulturnih dobara nepoznatog podrijetla iz trećih zemalja.

Člankom 12. predviđena je ovlast Komisije za donošenje delegiranih akata. Tom će se ovlašću omogućiti Komisiji da, ako je potrebno, prilagodi minimalnu starost ili kategorije kulturnih dobara koja podliježu uvoznoj dozvoli (zbog promjenjivih okolnosti i na temelju stečenog iskustva). Budući da je Svjetska carinska organizacija jasno izrazila da u budućnosti namjerava dodati više pododjeljaka u poglavlje 97. Harmoniziranog sustava (u kojem je u tarifne i statističke svrhe razvrstana velika većina kulturnih dobara), Komisija treba u skladu s time moći ažurirati odgovarajuće tarifne oznake u Prilogu Uredbi.

Člankom 13. predviđeno je određivanje odbora koji će Komisiji pomagati u provedbi Uredbe. Radi usklađenosti i učinkovitosti primjereno je u tu svrhu odrediti odbor koji već pomaže Komisiji u kontekstu Uredbe (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara.

Članak 14. odnosi se na izvješćivanje i evaluacije. Komisija će od država članica povremeno prikupljati informacije o provedbi i rezultatima Uredbe na temelju nekoliko pokazatelja. Odgovarajući će upitnici biti upućeni državama članicama radi prikupljanja iste vrste informacija, na temelju kojih će Komisija sastaviti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Prvo će izvješće biti dostavljeno tri godine nakon datuma početka primjene Uredbe.

U članku 15. predviđa se stupanje na snagu Uredbe.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uvozu kulturnih dobara

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) S obzirom na Zaključke Vijeća od 12. veljače 2016. o borbi protiv financiranja terorizma, Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o Akcijskom planu za jačanje borbe protiv financiranja terorizma²⁴ i Direktivu o suzbijanju terorizma²⁵, potrebno je propisati zajednička pravila o trgovini s trećim zemljama kako bi se osigurali djelotvorna zaštita protiv gubitka kulturnih dobara, očuvanje kulturne baštine čovječanstva i sprečavanje financiranja terorizma prodajom ukradene kulturne baštine kupcima u Uniji.
- (2) Kulturna je baština jedno od osnovnih obilježja civilizacije, njome se obogaćuje kulturni život svih ljudi i stoga bi trebala biti zaštićena od nezakonitog prisvajanja i pljačke. Stoga bi Unija trebala zabraniti ulazak kulturnih dobara nezakonito izvezenih iz trećih zemalja na carinsko područje Unije.
- (3) S obzirom na to da se na ulazak kulturnih dobara na carinsko područje Unije u državama članicama primjenjuju različita pravila, trebalo bi poduzeti mjere, posebno kako bi se osiguralo da uvoz kulturnih dobara podliježe jedinstvenim kontrolama pri njihovu ulasku.
- (4) Zajednička bi pravila trebala obuhvaćati carinsko postupanje s kulturnim dobrima koja potječu izvan Unije, a koja ulaze na carinsko područje Unije, tj. njihovo puštanje u slobodni promet, kao i stavljanje u posebne carinske postupke, osim provoza.

---

²⁴ COM(2016) 50 final.

²⁵ Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP, SL L 88, 31.3.2017., str. 6.–21.

- (5) S obzirom na to da je poznato da se u slobodnim zonama (i takozvanim „slobodnim lukama”) mogu smještati kulturna dobra, mjere kontrole koje je potrebno uspostaviti trebale bi imati što veće područje primjene u smislu dotičnih carinskih postupaka. Te se mjere kontrole stoga ne bi trebale odnositi samo na dobra puštena u slobodni promet, nego i na dobra stavljena u posebne carinske postupke. Međutim, takvo široko područje primjene ne bi trebalo biti u suprotnosti s načelom slobodnog prolaska dobara niti nadilaziti cilj sprečavanja ulaska nezakonito izvezenih kulturnih dobara na carinsko područje Unije. Prema tome, iako bi trebale obuhvaćati posebne carinske postupke u koje mogu biti stavljena dobra koja ulaze na carinsko područje Unije, mjere kontrole ne bi trebale obuhvaćati provoz.
- (6) Definicije koje bi se trebale upotrebljavati u Uredbi utemeljene su na definicijama upotrebljenima u Konvenciji UNESCO-a o mjerama zabrane i sprječavanja nezakonitog uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara potpisanoj u Parizu 14. studenoga 1970. i Konvenciji UNIDROIT-a o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima potpisanoj u Rimu 24. lipnja 1995., čiji je potpisnik znatan broj država članica, s obzirom na to da je velik broj trećih zemalja i najveći dio država članica upoznat s njihovim odredbama.
- (7) Zakonitost izvoza potrebno je preispitati na temelju zakona i propisa zemlje u kojoj su kulturna dobra otkrivena ili načinjena („zemlja podrijetla”). Kako bi se izbjeglo zaobilaženje propisa, ako kulturna dobra ulaze u Uniju iz različite treće zemlje, osoba koja ih želi unijeti na carinsko područje Unije mora dokazati da su iz te zemlje zakonito izvezena ako je dotična treća zemlja potpisnica Konvencije UNESCO-a iz 1970. i stoga predana suzbijanju nezakonite trgovine kulturnim dobrima. U drugim slučajevima osoba mora dokazati zakonit izvoz iz zemlje podrijetla.
- (8) Kako bi se izbjeglo nerazmjerno ometanje trgovine dobrima preko vanjske granice, ova bi se Uredba trebala primjenjivati samo na dobra određene starosti. Stoga se čini primjerenim utvrditi da minimalna starost za sve kategorije kulturnih dobara bude 250 godina. Tom će se minimalnom starošću osigurati da su mjere predviđene u ovoj Uredbi usmjerene na kulturna dobra koja bi najvjerojatnije mogla biti metom kradljivaca u područjima zahvaćenima sukobom, ne isključujući druga dobra koja se moraju kontrolirati kako bi se osigurala zaštita kulturne baštine.
- (9) Nezakonita trgovina ukradenim artefaktima i antikvitetima utvrđena je kao mogući izvor financiranja terorizma i način pranja novca u kontekstu nadnacionalne procjene rizika u pogledu rizika povezanih s pranjem novca i financiranjem terorizma koji utječu na unutarnje tržište²⁶.
- (10) Budući da su neke kategorije kulturnih dobara, točnije arheološki predmeti, dijelovi spomenika, rijetki rukopisi i inkunabule, posebno izloženi krađi i uništavanju, čini se da je nužno predvidjeti sustav povećane kontrole prije nego što im se dopusti ulazak na carinsko područje Unije. U takvom bi sustavu prije puštanja takvih dobara u slobodni promet ili njihova stavljanja u posebni carinski postupak, osim provoza trebalo zahtijevati predočenje dozvole koju izdaje nadležno tijelo države članice ulaska. Osobe koje žele dobiti takvu dozvolu trebale bi biti sposobne dokazati zakonit izvoz iz zemlje podrijetla odgovarajućim pratećim dokumentima i dokazima, posebno

---

²⁶ Komunikacija Komisije COM (2017) 340.

izvoznim uvjerenjima ili dozvolama koje izdaje treća zemlja izvoza, ispravama o vlasništvu, računima, kupoprodajnim ugovorima, dokumentima o osiguranju ili prijevozu i procjenama stručnjaka. Nadležna tijela država članica trebala bi na temelju potpunih i točnih zahtjeva bez nepotrebnog odlaganja odlučiti hoće li izdati dozvolu.

- (11) Kad je riječ o drugim kategorijama kulturnih dobara, osobe koje ih žele unijeti na carinsko područje Unije trebale bi s pomoću izjave potvrditi i preuzeti odgovornost za zakonit izvoz tih dobara iz treće zemlje i dostaviti dovoljno informacija kako bi ih carinska tijela mogla identificirati. Radi olakšavanja postupka i pravne sigurnosti informacije o kulturnom dobru trebale bi biti navedene u standardiziranom dokumentu. Za opis kulturnih dobara trebao bi se upotrebljavati standard koji je preporučio UNESCO, odnosno Identifikacijska oznaka predmeta. Carinska tijela trebaju urudžbirati ulazak tih kulturnih dobara, zadržati izvornike, a deklarantu dati presliku relevantnih dokumenata kako bi se osigurala sljedivost dobara nakon njihova ulaska na unutarnje tržište.
- (12) Radi privremenog uvoza kulturnih dobara u obrazovne i znanstvene svrhe ili svrhe akademskog istraživanja ne bi trebalo biti potrebno predložiti dozvolu ili izjavu.
- (13) Isto bi tako bez predočavanja dozvole ili izjave trebalo dopustiti smještaj kulturnih dobara iz zemalja pogođenih oružanim sukobom ili prirodnom katastrofom radi osiguravanja njihove zaštite i njihova očuvanja.
- (14) Kako bi se u obzir uzelo iskustvo s provedbom ove Uredbe, kao i promjenjive geopolitičke i druge okolnosti kojima se ugrožavaju kulturna dobra, istodobno izbjegavajući nerazmjerno ometanje trgovine s trećim zemljama, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu izmjena kriterija minimalne starosti različitih kategorija kulturnih dobara. Ta delegirana ovlast trebala bi Komisiji omogućiti i ažuriranje Priloga nakon izmjena kombinirane nomenklature. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.²⁷ Posebno, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (15) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti radi utvrđivanja posebnih načina privremenog uvoza kulturnih dobara na carinsko područje Unije i njihova smještanja na tom području, predložaka zahtjeva za izdavanje uvozne dozvole i obrasca te dozvole, kao i izjava uvoznika i njihovih pratećih dokumenata te daljnjih postupovnih pravila o njihovu podnošenju i obradi. Komisiji bi trebalo dodijeliti i provedbene ovlasti kako bi pripremila uspostavu elektroničke baze podataka za pohranu i razmjenu informacija

---

²⁷ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

među državama članicama. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²⁸.

- (16) Radi potpore učinkovitoj provedbi Uredbe trebale bi se prikupljati relevantne informacije o trgovinskim tokovima kulturnih dobara koje bi služile i kao osnova za njezinu buduću evaluaciju. Trgovinski se tokovi kulturnih dobara ne mogu učinkovito pratiti samo na temelju njihove vrijednosti ili težine jer te dvije veličine mogu varirati. Nužno je prikupljati informacije o broju deklariranih predmeta. Budući da za kulturna dobra u kombiniranoj nomenklaturi nije predviđena dodatna mjerna jedinica, potrebno je zahtijevati da se deklarira broj predmeta.
- (17) Strategijom EU-a i Akcijskim planom za upravljanje rizicima u carinskim pitanjima²⁹ među ostalim se nastoje ojačati kapaciteti carinskih tijela kako bi se povećala sposobnost odgovora na rizike u području kulturnih dobara. Trebao bi se upotrebljavati zajednički okvir upravljanja rizikom utvrđen u Uredbi (EU) br. 952/2013, a carinska bi tijela trebala razmjenjivati relevantne informacije o riziku.
- (18) Države članice trebale bi uvesti djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće kazne za nepoštovanje odredaba ove Uredbe i o tim kaznama obavijestiti Komisiju.
- (19) Komisija bi trebala imati dovoljno vremena da donese pravila kojima se provodi ova Uredba, posebno onih koja se odnose na odgovarajuće obrasce koji se trebaju upotrebljavati za podnošenje zahtjeva za izdavanje uvozne dozvole ili za pripremu izjave uvoznika. Stoga bi primjenu ove Uredbe trebalo odgoditi.
- (20) U skladu s načelom proporcionalnosti određenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za postizanje tog cilja.
- (21) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i uvažavaju načela priznata u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji i preuzeta u Povelji o temeljnim pravima Europske unije, a posebno u njezinoj glavi II.,

---

²⁸ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

²⁹ COM/2014/0527 final: Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru o Strategiji EU-a i Akcijskom planu za upravljanje rizicima u carinskim pitanjima.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Uredbom utvrđuju uvjeti ulaska kulturnih dobara na carinsko područje Unije i postupak njihova ulaska.

Ova se Uredba ne primjenjuje na kulturna dobra koja su u provozu kroz carinsko područje Unije.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „kulturna dobra” znači svaki predmet koji ima arheološki, pretpovijesni, povijesni, književni, umjetnički ili znanstveni značaj i koji je obuhvaćen kategorijama navedenima u tablici u Prilogu te čija je minimalna starost u skladu s pragom navedenim u Prilogu;

(b) „zemlja podrijetla” znači zemlja na čijem su trenutačnom državnom području kulturna dobra načinjena ili otkrivena;

(c) „zemlja izvoznica” znači zadnja zemlja u kojoj su kulturna dobra trajno čuvana u skladu sa zakonima i propisima te zemlje prije njihove otpreme u Uniju;

(d) „trajno” znači u razdoblju do najmanje mjesec dana i u druge svrhe osim u svrhe privremene upotrebe, provoza, izvoza ili otpreme;

(e) „puštanje u slobodni promet” znači carinski postupak iz članka 201. Uredbe (EU) br. 952/2013;

(f) „stavljanje u poseban postupak osim provoza” znači stavljanje dobara u jedan od posebnih carinskih postupaka iz članka 210. točaka (b), (c) ili (d) Uredbe (EU) br. 952/2013;

(g) „posjednik dobara” znači osoba iz članka 5. stavka 34. Uredbe (EU) br. 952/2013;

(h) „deklarant” znači osoba iz članka 5. stavka 15. Uredbe (EU) br. 952/2013.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 12. radi izmjene drugog stupca tablice u Prilogu nakon izmjena kombinirane nomenklature i izmjene minimalne starosti u trećem stupcu tablice u Prilogu s obzirom na iskustvo stečeno provedbom ove Uredbe.

Članak 3.

Kulturna dobra koja ulaze na carinsko područje Unije

1. Puštanje kulturnih dobara u slobodni promet i njihovo stavljanje u neki od posebnih postupaka osim provoza dopušteno je samo nakon predočenja uvozne dozvole izdane u skladu s člankom 4. ili izjave uvoznika sastavljene u skladu s člankom 5.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na:

(a) privremeni uvoz, u smislu članka 250. Uredbe (EU) br. 952/2013, kulturnih dobara na carinsko područje Unije u obrazovne i znanstvene svrhe te svrhe akademskog istraživanja;

(b) smještaj, u smislu članka 237. Uredbe (EU) br. 952/2013, kulturnih dobara isključivo radi osiguranja njihova očuvanja pod nadzorom ili vodstvom javnog tijela.

3. Komisija može provedbenim aktima utvrditi posebne uvjete za privremeni uvoz ili smještaj kulturnih dobara iz stavka 2. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 13.

4. Stavkom 1. ne dovode se u pitanje druge mjere koje Unija donosi u skladu s člankom 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Članak 4.

Uvozna dozvola

1. Puštanje kulturnih dobara iz točaka (c), (d) i (h) Priloga u slobodni promet u Uniji i njihovo stavljanje u neki od posebnih postupaka osim provoza podliježe predočavanju uvozne dozvole carinskim tijelima.

2. Posjednik dobara podnosi zahtjev za izdavanje uvozne dozvole nadležnom tijelu države članice ulaska. Zahtjevu se moraju priložiti prateći dokumenti i informacije kojima se potkrepljuje da su dotična kulturna dobra izvezena iz zemlje podrijetla u skladu s njezinim zakonima i propisima. Međutim, ako je zemlja izvoznica ugovorna stranka Konvencije UNESCO-a o mjerama zabrane i sprječavanja nezakonitog uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara potpisane u Parizu 14. studenoga 1970. („Konvencija UNESCO-a iz 1970.”), uz zahtjev se prilažu prateći dokumenti i informacije kojima se potkrepljuje da su kulturna dobra izvezena iz te zemlje u skladu s njezinim zakonima i propisima.

3. Nadležno tijelo države članice ulaska provjerava je li zahtjev potpun. U roku od 30 dana od primitka zahtjeva od podnositelja zahtjeva traži dostavu informacija ili dokumenata koji nedostaju.

4. Nadležno tijelo razmatra zahtjev u roku od 90 dana od zaprimanja potpunog zahtjeva i odlučuje o izdavanju uvozne dozvole ili odbijanju zahtjeva. Nadležno tijelo može odbiti zahtjev na temelju sljedećih razloga:

(a) za zemlju izvoznicu koja nije ugovorna stranka Konvencije UNESCO-a iz 1970. ako nije dokazano da su kulturna dobra izvezena iz zemlje podrijetla u skladu s njezinim zakonima i propisima;

(b) za zemlju izvoznicu koja je ugovorna stranka Konvencije UNESCO-a iz 1970. ako nije dokazano da su kulturna dobra izvezena iz zemlje izvoznice u skladu s njezinim zakonima i propisima;

(c) ako nadležno tijelo opravdano smatra da posjednik dobara nije stekao ta dobra na zakonit način.

5. Države članice određuju javna tijela koja su nadležna za izdavanje uvoznih dozvola u skladu s ovim člankom. Države članice Komisiji priopćuju pojedinosti o tim nadležnim tijelima i sve promjene u tom pogledu.

Komisija objavljuje podatke o tim središnjim tijelima i sve promjene u vezi s njima u seriji „C” *Službenog lista Europske unije*.

6. Komisija može provedbenim aktima utvrditi predložak zahtjeva za izdavanje uvozne dozvole, kao i postupovna pravila o podnošenju i obradi takvog zahtjeva. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 13.

Članak 5.

Izjava uvoznika

1. Puštanje kulturnih dobara iz točaka (a), (b), (e), (f), (g), (i), (j), (k) i (l) Priloga u slobodni promet u Uniji i njihovo stavljanje u neki od posebnih postupaka osim provoza podliježe podnošenju izjave uvoznika carinskim tijelima države članice ulaska.

2. Izjava uvoznika sadržava potpisanu izjavu posjednika dobara da su dobra izvezena iz zemlje podrijetla u skladu s njezinim zakonima i propisima. Međutim, ako je zemlja izvoznica ugovorna stranka Konvencije UNESCO-a o kulturnim dobrima, izjava uvoznika sadržava potpisanu izjavu posjednika dobara da su dobra izvezena iz zemlje izvoznice u skladu s njezinim zakonima i propisima.

Izjava uvoznika sadržava standardizirani dokument u kojem se dotična kulturna dobra opisuju s dovoljno pojedinosti kako bi ih carinska tijela mogla identificirati.

3. Komisija može provedbenim aktima donijeti predložak izjave uvoznika, kao i postupovna pravila o njezinu podnošenju i obradi. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 13.

Članak 6.

Carinske kontrole i provjere

1. Uvozna dozvola iz članka 4. ili izjava uvoznika iz članka 5., ovisno o slučaju, podnosi se carinskom uredu koji je nadležan za puštanje kulturnih dobara u slobodni promet ili njihovo stavljanje u neki od posebnih postupaka osim provoza.

2. Kad je riječ o kulturnim dobrima za koja je potrebna uvozna dozvola kako bi mogla ući na carinsko područje Unije, carinska tijela provjeravaju odgovara li uvozna dozvola tim dobrima. U tu svrhu mogu fizički pregledati kulturna dobra, a taj postupak obuhvaća i vještačenje.

3. Kad je riječ o kulturnim dobrima za koja je potrebna izjava uvoznika kako bi mogla ući na carinsko područje Unije, carinska tijela provjeravaju je li izjava uvoznika u skladu sa zahtjevima iz članka 5. ili zahtjevima na temelju tog članka i odgovara li tim dobrima. U tu

svrhu mogu od deklaranta zahtijevati dodatne informacije i fizički pregledati kulturna dobra, a taj postupak obuhvaća i vještačenje. Izjavu uvoznika urudžbiraju dodjelom serijskog broja i datuma, a nakon puštanja dobara deklarantu daju presliku urudžbirane izjave uvoznika.

4. Pri podnošenju deklaracije za postupak puštanja kulturnih dobara u slobodni promet ili njihovo stavljanje u neki od posebnih postupaka osim provoza količina proizvoda navodi se upotrebom dodatne jedinice utvrđene u Prilogu.

Članak 7.

Nadležni carinski uredi

Ako države članice ograniče broj carinskih ureda nadležnih za puštanje kulturnih dobara u slobodni promet ili njihovo stavljanje u neki od posebnih postupaka osim provoza, Komisiji priopćuju pojedinosti o tim carinskim uredima i sve promjene u tom pogledu.

Komisija objavljuje pojedinosti o nadležnim carinskim uredima i sve promjene u tom pogledu u seriji „C” *Službenog lista Europske unije*.

Članak 8.

Privremeno zadržavanje koje određuju carinska tijela

1. Carinska tijela oduzimaju i privremeno zadržavaju kulturna dobra unesena na carinsko područje Unije ako su dotična kulturna dobra ušla na carinsko područje Unije, a da pritom nisu ispunjeni uvjeti iz članka 3. stavaka 1. i 2.

2. Administrativna odluka iz stavka 1. popraćena je obrazloženjem te se priopćuje deklarantu i podliježe djelotvornom pravnom lijeku u skladu s postupcima predviđenima nacionalnim pravom.

3. Razdoblje privremenog zadržavanja strogo je ograničeno na vrijeme koje je carinskim tijelima ili drugim tijelima kaznenog progona potrebno za utvrđivanje opravdanosti zadržavanja s obzirom na okolnosti na temelju drugih odredaba prava Unije ili nacionalnog prava. Razdoblje privremenog zadržavanja iz ovog članka može biti najdulje šest mjeseci. Ako se u pogledu daljnjeg zadržavanja kulturnih dobara u tom vremenskom razdoblju ne utvrdi ništa ili ako se utvrdi da u tom slučaju s obzirom na okolnosti nije opravdano dalje zadržati kulturna dobra, ona se stavljaju na raspolaganje deklarantu.

Članak 9.

Administrativna suradnja

1. Za potrebe provedbe ove Uredbe države članice osiguravaju suradnju među svojim nadležnim tijelima iz članka 3. stavka 4.

2. Za pohranu i razmjenu informacija među tijelima država članica, posebno u pogledu izjava uvoznika i uvoznih dozvola, može se razviti elektronički sustav.

3. Komisija s pomoću provedbenih akata može utvrditi:

a) mehanizme za uvođenje, rad i održavanje elektroničkog sustava iz stavka 2.;

b) detaljna pravila u pogledu pohrane i razmjene informacija među tijelima država članica upotrebom elektroničkog sustava iz stavka 2.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom iz članka 13.

Članak 10.

Kazne

Države članice utvrđuju pravila o kaznama primjenjivima na povrede članaka 3., 4. i 5., posebno kad je riječ o lažnim izjavama i podnošenju lažnih informacija radi odobravanja ulaska kulturnih dobara na carinsko područje Unije i poduzimaju sve potrebne mjere za osiguravanje njihova provođenja. Predviđene kazne moraju biti djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće. Države članice u roku od 18 mjeseci od stupanja na snagu Uredbe obavješćuju Komisiju o tim pravilima i mjerama te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 11.

Osposobljavanje, izgradnja kapaciteta i podizanje razine osviještenosti

Države članice organiziraju tečajeve osposobljavanja i aktivnosti izgradnje kapaciteta kako bi osigurale da dotična tijela djelotvorno provode ovu Uredbu. Mogu organizirati i kampanje za podizanje razine osviještenosti namijenjene ponajprije kupcima kulturnih dobara.

Članak 12.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 2. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od ... [Ured za publikacije unosi datum stupanja na snagu ovog akta].
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 2. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave te odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 2. stavka 2. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski

parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 13.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor osnovan na temelju članka 8. Uredbe Vijeća (EZ) br. 116/2009³⁰.
2. Kod upućivanja na ovaj članak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 14.

Izvješćivanje i evaluacija

1. Države članice Komisiji dostavljaju informacije o provedbi ove Uredbe. Te informacije posebno uključuju sljedeće:

- (a) statističke podatke o urudžbiranim izjavama uvoznika;
- (b) informacije o povredama Uredbe;
- (c) broj podnesenih zahtjeva za izdavanje uvoznih dozvola i broj odbijenica;
- (d) relevantne statističke podatke o trgovini kulturnim dobrima;
- (e) broj slučajeva u kojima su kulturna dobra zadržana i
- (f) broj slučajeva u kojima su kulturna dobra ustupljena u korist države u skladu s člankom 199. Uredbe (EU) br. 952/2013.

U tu svrhu Komisija šalje relevantne upitnike državama članicama. Države članice u roku od šest mjeseci dostavljaju Komisiji tražene informacije.

2. Komisija šalje izvješće o provedbi ove Uredbe Europskom parlamentu i Vijeću tri godine nakon datuma njezine primjene i svakih pet godina nakon toga.

Članak 15.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2019.

---

³⁰ Uredba Vijeća (EZ) br. 116/2009 od 18. prosinca 2008. o izvozu kulturnih dobara (SL L 39, 10.2.2009., str. 1.).

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*